

Обраћање високог представника Педија Ешдауна поводом затварања Јединице за спровођење статута

Захваљујем свима што сте данас овдје.

Данас нам није намјера да обиљежимо завршетак него тренутак транзиције процеса уједињења у Мостару.

Јединица за спровођење статуте затвара се након скоро 2 године рада. Међутим, њено затварање не значи престанак ангажовања међународне заједнице; то не значи да ОХР неће наставити пружати подршку и надзирати процес уједињења. Највећи дио стручног рада Јединице за спровођење статута биће предат ОХР-у Југ. Они ће, под вођством Анатолија Викторова, остати укључени у овај процес. ОХР Југ ће наставити тамо гдје је Јединица за спровођење статута стала. А ја ћу лично и даље бити укључен у тај процес.

Желим да захвалим Јединици за спровођење статута, Градском вијећу, политичким лидерима и грађанима Мостара за сав њихов напорни рад који нам је омогућио да дођемо до тренутка када Јединица за спровођење статута може да преда своју улогу.

Људи ме питају “зашто сада”?

Па не само да су се у последње двије године десиле важне промјене за Град Мостар, већ је дошло и до важних промјена за БиХ. 25. новембра, на Дан државности БиХ, комесар Рен отворио је у Савјету министара преговоре о Споразуму о стабилизацији и придруживању.

То је историјски догађај: 10 година након завршетка рата БиХ је доживјела трансформацију; и то такву да је ЕУ дала подршку

за почетак преговора о стабилизацији и придруживању који ће БиХ коначно довести до пуноправног чланства у ЕУ и суверенитета.

Он обиљежава и прекретницу – међународна заједница више не може да ради посао политичара БиХ. БиХ улази у нову фазу. Њу ће обиљежити промјена у ангажману међународне заједнице, а лидери у БиХ преузеће већу одговорност и покренути иницијативу за спровођење реформи од којих ће користи имати грађани БиХ, те ће се побринути да процес преговора о стабилизацији и придруживању иде напријед.

То је одговор на питање зашто сада. Због тога што ОХР не може БиХ одвести у Европу; то могу само БиХ политичари. И због тога што ОХР не може обновити дух Мостара; то могу само грађани Мостара и њихови изабрани представници.

Ја сам свјестан да постоји могућност да тај велики напредак постигнут до сада мало ослаби; или да се у будућности напредак не постиже тако брзо. Али то није разлог да се ОХР настави дубоко укључивати у посредовање у постизању споразума које мостарски политичари треба да постижу сами. То је посебно важно у свјетлу отварања преговора о стабилизацији и придруживању, приликом којих БиХ Европи мора да покаже да је способна да оствари конкретан напредак у плану реформи без интервенције међународне заједнице.

Ја не кажем да је у процесу спровођења статута постигнуто све. Имајући у виду тешку историју Мостара нико се није претварао да ће потребне промјене услиједити брзо или лако и то је заиста био дуг и напоран пут. Сви знамо да још увијек има питања која треба ријешити, посебно кад су у питању називи улица, ХРТ и културни центри. Али та питања се сада морају рјешавати постизањем компромиса између мостарских политичара, а не интервенцијом високог представника.

Међутим, не требамо да потцјењујемо оно што је постигнуто. Преостала питања су изузетак. Желим само да направим један

кратак преглед онога што смо постигли.

- Некадашње градске општине и вијећа замијенила је јединствена градска власт;
- 2. Од љета 2004. постоји заједнички градски буџет, а од октобра демократски изабрано Градско вијеће које је у децембру прошле године изабрало градоначелника уз међустраничку подршку;
- 3. Три четвртине процеса именовања државних службеника су довршене, с циљем постизања што већег могућег баланса у односу на попис становништва из 1991. на крају тог процеса;
- 4. Гимназија је обновљена и у њој наставу похађају дјеца свих националности из свих дијелова града;
- 5. Премјештање 5 федералних министарстава у Мостар је у току, а ОХР, како се види из штампе, активно ради на том процесу;
- 6. Обнова Православне цркве почела је љетос, и наравно, УНЕСЦО је Стари мост уврстио на листу свјетског наслеђа;
- 7. Мостар сада има једног градског правобраниоца и један центар за социјалну заштиту, ватрогасну службу, цивилну заштиту, старачке домове, те чак и удружења пензионера. Аеродром у потпуности функционише као мултиетничка установа која великом брзином проширује своје пословање, а чак су и канцеларије Црвеног крста најавиле уједињење у току следећег мјесеца;
- 8. Импресивна је и листа обнове инфраструктуре на којој се налазе јавне зграде, цесте, аеродром, анекс ВИИ и Лучки мост;
- 9. Раст економског развоја – питање *Алуминија* ријешено је на федералном нивоу, што је пружио могућност за будући

развој локалне индустрије;

10. Основани су мултиетнички одјели Градске управе и друге институције широм града у којима се особље именује на основу заслуга.

Сада постоји једна огромна потреба да сви ви заједно наставите тај посао како бисте створили одрживу будућност.

Прошле седмице сам клубовима заступника у Градском вијећу дао врло јасну поруку да сада кад је БиХ започела процес придруживања ја нисам спреман да користим своја овлаштења да бих интервенисао у питањима која требају и морају да ријеше домаћи политички лидери. Сви лидери, у опозицији и на власти, имају јасну одговорност у постизању компромиса о неријешеним питањима и они сами морају да понесу тај терет.

Не желим да кажем да ће скоро будућност бити лака. Мостар је изложен истим финансијским и политичким притисцима и проблемима као и остатак земље. Буџет за 2006. захтијева велике компромисе, а велики дио тешког посла још треба да се обави.

Ја сам увјерен да грађани Мостара могу успјешно да наставе с довршетком процеса уједињења. Управо смо залагањем, одлучношћу и духом грађана Мостара постигли овако пуно.

Мостар је град великих могућности: Мостар би могао постати генератор развоја економије у БиХ који ће привлачити страна улагања и туристе. Али од грађана Мостара и политичара које они бирају зависи када ће та прилика бити искориштена и колико брзо ће се те могућности остварити.